

การปฏิบัติตัวและการดูแลแผล สำหรับผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดปลูกถ่ายเส้นผม

โครงการสอนสุขศึกษา
ฝ่ายการพยาบาล
โรงพยาบาลศิริราช

นางดารารณี ศรีเมฆ

คลินิกปลูกถ่ายเส้นผม หน่วยตรวจโรคผิวหนัง งานพยาบาลตรวจรักษาผู้ป่วยนอก

ที่ปรึกษา

ผศ.นพ.รัฐพล ดวงทอง

คลินิกโรคเส้นผม และ การผ่าตัดปลูกถ่ายเส้นผม

ภาควิชาตจวิทยา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

การผ่าตัดปลูกถ่ายเส้นผม

การผ่าตัดปลูกถ่ายเส้นผมในผู้ป่วยที่ศีรษะล้านจากพันธุกรรม ผมนาง หรือเกิดจากสาเหตุอื่นๆ เช่น มีรอยแผลเป็นบริเวณศีรษะ เป็นหัตถการที่ต้องอาศัยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง และ ทีมพยาบาล ที่มีความสามารถเฉพาะด้าน การทำผ่าตัดปลูกถ่ายเส้นผมเป็นวิธีการรักษาที่ได้ผลมากกว่า 90% ขึ้นไป จึงทำให้ผู้ป่วยมีภาพลักษณ์ที่ดี สร้างความมั่นใจและใช้ชีวิตประจำวันในสังคมได้อย่างมีความสุข

การผ่าตัดปลูกถ่ายเส้นผมมี2วิธี

1. การผ่าตัดปลูกถ่ายเส้นผมแบบมาตรฐาน คือ การทำผ่าตัดแบบมีแผลเป็นที่บริเวณท้ายทอย แผลผ่าตัดเป็นแผลเย็บ และตัดไหมประมาณ 7-10 วัน วิธีนี้ใช้ในผู้ป่วยที่ต้องการปลูกถ่ายเส้นผมประมาณ 100 - 3,000เส้น
2. การผ่าตัดปลูกถ่ายเส้นผมแบบไร้แผลเป็น คือ การทำผ่าตัดแบบไม่มีแผลเป็นที่บริเวณท้ายทอยแผลผ่าตัดไม่ต้องเย็บ ไม่ต้องตัดไหม การผ่าตัดด้วยวิธีนี้ใช้

เครื่องมือพิเศษในการเจาะเส้นผมที่บริเวณท้ายทอย ออกมาทีละเส้น ใช้ในผู้ป่วยที่ต้องการปลูกถ่ายเส้นผม โดยประมาณ 100 - 1000 เส้น

การผ่าตัดปลูกถ่ายเส้นผมทั้ง 2 วิธีนี้ แพทย์จะเป็นผู้พิจารณาเลือกวิธีที่เหมาะสมสำหรับผู้ป่วยในแต่ละคน โดยประเมินจากสภาพเส้นผมและความต้องการของผู้ป่วย เพื่อให้ได้รับการรักษาที่เกิดประโยชน์สูงสุด

การเตรียมตัวก่อนทำผ่าตัดปลูกถ่ายเส้นผม

1. แพทย์สั่งการรักษาเพื่อให้ผู้ป่วยเตรียมตัวให้พร้อมก่อนการทำผ่าตัด 1 สัปดาห์ เช่น

- เตรียมซ็อยยา และ อุปกรณ์ที่จำเป็นในการทำผ่าตัด
- สระผมก่อนวันมาทำผ่าตัด
- นอนหลับพักผ่อนให้เต็มที่ก่อนวันทำผ่าตัด

- รับประทานอาหารเช้าและเตรียมอาหารกลางวันมาในวันผ่าตัด

- เตรียมหมวกคลุมๆ มาสวมใส่หลังทำการผ่าตัด

2. ผู้ป่วยต้องเซ็นอนุญาตในหนังสือยินยอม ก่อนทำการผ่าตัด ถ้ายังไม่บรรลุนิติภาวะต้องให้ผู้ปกครองมาเซ็นอนุญาตแทน
3. ผู้ที่มีประวัติเป็นโรคหัวใจ ความดันสูง เบาหวาน หรือ มีประวัติการแพ้ยา ต้องแจ้งให้แพทย์ หรือ พยาบาลทราบทันทีก่อนทำการผ่าตัด
4. ผู้ป่วยที่รับประทานยาละลายลิ่มเลือด เช่น แอสไพริน ฯลฯ ต้องแจ้งให้แพทย์หรือพยาบาลทราบทันทีก่อนทำการผ่าตัด เพื่อป้องกันอันตรายจากการเสียเลือดขณะทำผ่าตัด
5. ผู้ป่วยควรนำญาติมา ในวันที่ทำผ่าตัดด้วยเพื่อช่วยดูแลผู้ป่วยหลังผ่าตัด

การปฏิบัติตัวและการดูแลแผลหลังผ่าตัดปลูกถ่ายเส้นผม

1. สังเกตบริเวณผ้าก๊อซที่ปิดแผล ถ้ามีเลือดซึมออกเป็นบริเวณกว้าง ให้ใช้ผ้าก๊อซหรือผ้าที่สะอาดปิดกดทับแผลนาน 20 นาที เลือดจะหยุดซึม ถ้ายังไม่หยุดให้รีบมาพบแพทย์
2. ถ้ามีอาการปวดแผลบริเวณที่ทำการผ่าตัดให้รับประทานยาแก้ปวดพาราเซตามอล 500 มิลลิกรัม หรือไทลินอล 1-2 เม็ดทุก 4-6 ชั่วโมง ควรหลีกเลี่ยง ยาในกลุ่มแอสไพริน เพราะจะทำให้เลือดออกง่าย
3. หลังจากผ่าตัด 2 วัน ให้แกะผ้ารัดศีรษะออกได้ และสามารถสระผมด้วยน้ำสะอาด หรือใช้แชมพูอ่อนๆ ได้ และรับซับเส้นผมให้แห้ง

4. หลังการผ่าตัดให้อนหงายอย่างน้อยเป็นเวลา 3 วัน โดยหนุนหมอนให้ศีรษะสูง (หมอน 2 ใบ) ช่วยลดอาการบวมบริเวณคิ้ว และหน้าผาก
5. รับประทานยาให้ครบตามที่แพทย์สั่ง
6. ควรดื่อกากำลังกาย และหลีกเลี่ยงการยกของหนัก อย่างน้อย 2 สัปดาห์
7. หลังผ่าตัดแผลจะหายและตกสะเก็ดภายในระยะเวลา 7-14 วันหลังได้รับการผ่าตัด
8. มาตรวจตามที่แพทย์นัดอย่างสม่ำเสมอ

อาการผิดปกติที่ต้องมาพบแพทย์

1. มีไข้สูง
2. แผลผ่าตัดมีอาการปวด บวม และมากผิดปกติ
3. แผลผ่าตัดมีเลือดไหลซึมตลอดเวลา

ถ้าท่านมีอาการดังกล่าวข้างต้นให้รีบมาพบแพทย์ก่อนถึงวันนัด

โทรศัพท์สอบถามอาการได้ที่ โทร. 02-4197380-1

ได้ทุกวัน เวลา 8.30-15.00 น.

